

Súd: Okresný súd Košice I
Spisová značka: 11P/7/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7119201045
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 01. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Denisa Novotná Mlinárčsiková
ECLI: ECLI:SK:OSKE1:2020:7119201045.2

Uznesenie

Okresný súd Košice I v právnej veci starostlivosti o mal. F. B., nar. XX.X.XXXX, t.č. v Centre pre deti a rodiny Gelnica, Hlavná č. 50, zastúpenú kolíznym opatrovníkom Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice, dieťa rodičov matky O. N., nar. XX.XX.XXXX, bytom O., toho času bytom O. a otca V. B., nar. XX.X.XXXX, bytom C. XX, G., toho času na neznámom mieste, za účasti Okresnej prokuratúry Košice I o návrhu navrhovateľov/budúcich pestúnov V. G., nar. X.X.XXXX a M. G., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom ul. M.. G. Č.. XXX/XX, C., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia takto

rozhodol:

N a r i a d ť u j e Centru pre deti a rodiny v Gelnici, Hlavná č. 50, Gelnica o d o v z d
a ť mal. F. B., nar. XX.X.XXXX do osobnej starostlivosti budúcich pestúnov V. G., nar. X.X.XXXX a M.
G., nar. XX.X.XXXX, obaja bytom ul. M.. G.V. XXX/XX, XXX XX C..

o d ô v o d n e n i e :

1. Uznesením Okresného súdu Košice I sp. zn. 11P/7/2019 zo dňa 6.5.2019 bola maloletá umiestnená do ústavnej starostlivosti Y. pre deti a rodiny B., C. č. XX.

2. Navrhovatelia ako budúci pestúni návrhom na nariadenie neodkladného opatrenia doručeným súdu dňa 20.1.2020 žiadali, aby bola mal. F. zverená do ich osobnej starostlivosti. Súčasne vo veci samej sa domáhajú nariadenia pestúnskej starostlivosti vo vzťahu k maloletému dieťaťu F. B., nar. XX.X.XXXX.

3. V návrhu uviedli, že mal. F. sa narodila z družobného pomeru matke O. N., nar. XX.XX.XXXX a otca V. B., nar. XX.X.XXXX, ktorý otcovstvo priznal a je uvedený v rodnom liste. Rodina bývala dlhšiu dobu v nelegálnej osade O. a z tohto dôvodu bola Úradom práce, soc. vecí a rodiny Košice monitorovaná. Počas vykonaných sociálnych zistení bytových pomerov v rodine boli zistené nedostatky v súvislosti s veľmi slabou hygienickou úrovňou prostredia v domácnosti. Nebolo vhodne postarané o hygienu, stravu dieťaťa, ktoré bolo z tohto dôvodu často hospitalizované ako aj adekvátne bytové pomery. Na základe týchto dôvodov došlo v roku 2018 až k ohrozeniu zdravia maloletej, ktorá musela byť hospitalizovaná v nemocnici pre podvýživu, deficit hmotnosti a hygienické zanedbávanie. Dieťa spolu s matkou a jej terajším partnerom boli nájdení na ľavom brehu rieky Hornád, kde musela byť zo strany sociálnych pracovníkov úradu privolaná záchranná lekárska služba. Z nemocnice bola maloletá umiestnená do Krízového centra F. v T.. Rodine bolo uložené výchovné opatrenie za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu a zabezpečeniu úpravy rodinných a sociálnych pomerov na dobu troch mesiacov. Počas uloženého výchovného opatrenia úrad vyhodnotil, že výchovné opatrenie nespĺnilo účel, nakoľko matka ani otec o dieťa neprejavili záujem, žiadnym spôsobom ho nekontaktovali, neinformovali sa o maloletej v danom zariadení. Nevyhnutne bolo potrebné riešiť aktuálnu situáciu dieťaťa a nariadiť dieťaťu ústavnú starostlivosť v zariadení na výkon ústavnej starostlivosti. Na základe uznesenia Okresného súdu Košice I bola maloletá umiestnená v zariadení na výkon rozhodnutia súdu od 1.4.2019 po ukončení uloženého výchovného opatrenia do Centra pre rodiny a deti B.. Dňa 13.5.2019 boli splnené podmienky na osvojitelnosť a je v záujme dieťaťa, aby vyrastala v náhradnej rodinnej forme pestúnskej starostlivosti.

4. Navrhovatelia uviedli, že ako žiadatelia sú zapísaní v zozname žiadateľov o náhradnú rodinnú starostlivosť, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi. Boli oboznámení na určenom Úrade práce soc. vecí a rodiny Košice so všetkými dostupnými informáciami týkajúcimi sa zdravotného stavu, vývinu rodinnej a sociálnej anamnézy mal. F., na základe ktorých sa rozhodli ju navštíviť v centre. Na požiadanie im bol toho istého dňa vydaný súhlas s nadviazaním osobného vzťahu s dieťaťom. Prvá interakcia s maloletou sa uskutočnila 26.11.2019 v priestoroch centra za účasti syna H., psychológa a profesionálneho rodiča trvala asi dve hodiny. Zaujímali sa o podrobnosti týkajúce sa mal. F.. Tú medziasom zaujala hra mal. H.. Postupne sa po priestoroch pohybovala s väčšou istotou, prijímala od nich kontakt a sama ho vytvárala k synovi H.. Maloletej dali darček, kde boli sladkosti, ktoré si chcela rozbaľiť a náramok s náhrdelníkom, ktoré jej dali na krk a ruku. Stretnutie s maloletou prebiehalo spoločnou hrou s nimi ako i synom H.. V miestnosti boli chvíľku aj samostatne. Maloletá sa osmelila a dovolila, aby ju vzali na ruky, zapojili sa do hry s hračkami. Spolu so synom H. si maloletá pozerala knižky. Mal. H. pomenúval aké zvieratká sú v nich a F. napodobňovala zvuky zvieratiek, ktoré poznala. Rozhodli sa v stretnutiach pokračovať a ďalšie sa uskutočnilo v dňoch od 6.12.2019 do 8.12.2019.

5. Vzhľadom na výsledky interakčného procesu psychologička centra zhodnotila nadväzovanie osobného vzťahu s maloletou pozitívne a vyjadrila predpoklad, že ako žiadatelia o náhradnú rodinnú starostlivosť sú schopní primerane naplňať všetky bio-psychosociálne potreby dieťaťa. Odporučila realizovať postupy smerujúce k zvereniu maloletej do ich starostlivosti.

6. Dňa 13.5.2019 im bolo úradom vydané odporúčanie na realizáciu postupov k náhradnej osobnej starostlivosti na základe úspešného nadviazania osobného vzťahu s maloletou.

7. Mal. F. sa im stala blízka, sú presvedčení, že sa chcú stať jej náhradnými rodičmi. Rozhodli sa preto čím skôr ju prevziať do svojej osobnej starostlivosti a to hneď ako to bude možné, nakoľko jej chcú poskytnúť domov, rodinné zázemie, zahrnúť ju potrebnou láskou, vychovávať a zabezpečovať všetky jej potreby.

8. Navrhovatelia manželstvo uzatvorili dňa 19.4.1997. Z manželstva pochádzajú dve maloleté deti a to H. L., nar. XX.X.XXXX a O., nar. X.X.XXXX, dospelý V., nar. XX.X.XXXX. Manželia sú štátnej príslušnosti Slovenskej republiky. Spolu so svojimi maloletými deťmi a dospelým synom žijú v obci C. v rodinnom dome, ktorý je v osobnom vlastníctve navrhovateľa. Rodinný dom pozostáva zo štyroch izieb, kuchyňa a príslušenstva. V miestnosti rodinného domu sú priestranné svetlé zariadené aj novým aj starším nábytkom a sú riadne udržiavané. Celková hygiena v domácnosti bola počas návštevy na veľmi dobrej úrovni.

9. Navrhovateľ pracuje ako samostatne zárobkovo činná osoba v spoločnosti Z. O. Z. na pozícii zvérača s čistým mesačným príjmom vo výške 980 - 1.200 Eur. Navrhovateľka je na predĺženej rodičovskej dovolenke s mal. H. L. z dôvodu jeho nepriaznivého zdravotného stavu, pri chorobe ťažkosti s dýchaním, alergia na kravské mlieko a poberá rodičovský príspevok vo výške 220,70 Eur. Ďalším mesačným zdrojom príjmu je prídavok na dieťa vyplácaný pre dve maloleté deti spolu vo výške 48,68 Eur.

10. Navrhovatelia zhodnotili svoje manželstvo ako harmonické a vzájomne sa poznajú veľmi dobre. Chceli by ešte jedno dieťa do pestúnskej starostlivosti. Keďže majú troch chlapcov, mali záujem o dievčatko vo veku od 3-5 rokov. Ich deti veľmi túžia po setre. Na výchovu detí majú rovnaký názor. K deťom sú trpezliví a majú ich veľmi radi. Uvádzajú, že sú ochotní prispôsobiť rodinný dom prípadným úpravám v záujme maloletého dieťaťa a sú ochotní urobiť všetko čo je v záujme a v prospech dieťaťa.

11. Vzhľadom na útlý vek dieťaťa kedy dochádza k pútaní sa na osoby, ktoré ju vychovávajú a k formovaniu dôležitej vzťahovej väzby, vidia ako žiaduce, aby si mohli maloletú čím skôr prevziať do svojej osobnej starostlivosti ako náhradní rodičia, aby sa už naďalej viac citovo nenavádzala na profesionálneho rodiča. Z hľadiska jej prežívania pocitu bezpečia a celkovo udržania optimálneho stavu, jej psychiky je pre ňu dôležité vzhľadom na výsledky interakčného procesu zabezpečiť, aby sa teraz mohol prehlbovať nadviazaný osobný vzťah a častom bezprostredne osobnom kontakte s nimi, čo však pre vzdialenosť bydliska od zariadenia, v ktorom je dieťa umiestnené v súčasnosti reálne nie je možné.

12. Je známe, že schopnosť vytvárať vzťahovú väzbu dieťaťa s tzv. materskou osobou, ktorá sa o neho osobne stará je lokalizovaná približne do 36-ich mesiacov života a že práve vzťahová väzba je najdôležitejším epigenetickým základom primeraného kognitívneho, emocionálneho a sociálneho vývinu dieťaťa. Je známa aj skutočnosť, že dieťa, ktoré nezažije bezpečné pripútanie je náchylné na rôznorodú psychickú alebo somatickú patológiu.

Na základe uvedených dôvodov kedy je pre formovanie zdravého vývinu maloletého dieťaťa s ohľadom na vek už riešenie jej situácie z hľadiska vzťahovej väzby, naďalej neznesie odklad, podali na príslušný súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia a zároveň aj návrh na zverenie maloletého dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

13. Navrhovatelia k podanému návrhu pripojili listinné dôkazy: súhlas ÚPSVaR Košice zo dňa 20.11.2019 s nadviazaním osobného vzťahu maloletého dieťaťa s manželmi G., odporúčanie ÚPSVaR Košice zo dňa 8.1.2020 pri realizácii pestúnskej starostlivosti, sobášny list manželov - budúcich osvojiteľov, z ktorého vyplýva, že uzavreli manželstvo dňa 19.4.1997, potvrdenie všeobecného lekára o celkovom zdravotnom stave navrhovateľov vo vzťahu k pestúnskej starostlivosti, potvrdenie zamestnávateľa o príjme budúceho osvojiteľa, potvrdenie o poberaní rodičovského príspevku, potvrdenie o poberaní prídavkov na deti, výpis z registra trestov budúcich osvojiteľov, z ktorého vyplýva, že nemajú záznam v registri trestov Generálnej prokuratúry SR, rozhodnutia zo dňa 11.9.2019 ÚPSVaR, z ktorého vyplýva, že dňom 11.9.2019 sú zapísaní do zoznamu žiadateľov, ktorí majú záujem stať sa pestúnmi alebo osvojiteľmi.

14. Podľa § 324 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

15. Podľa § 324 ods. 3 CSP, neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

16. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

17. Podľa st. § 325 ods. 2 písm. d.) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä, aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

18. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach návrhu na začatie konania podľa § 132 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>> CSP uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

19. Podľa § 328 ods. 1 CSP, ak súd nepostupoval podľa § 327 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, nariadi neodkladné opatrenie, ak sú splnené podmienky podľa § 325 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2015/160/20160701>>, inak návrh na nariadenie neodkladného opatrenia zamietne.

20. Podľa § 329 ods. 1 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia účastníkov konania a bez nariadenia pojednávania.

21. Podľa § 334 CSP, súd na návrh neodkladné opatrenie zruší, ak odpadnú dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

22. Podľa § 363 zákona č. 161/2015 Z. z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

23. Podľa § 337 ods. 3 CSP, súd aj bez návrhu uznesenie o neodkladnom opatrení zruší rozhodnutím, ktorým návrhu na začatie konania vo veci samej vyhovel.

24. Podľa čl. 1 základných princípov zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej iba CMP), súd postupuje v konaní v súlade s ochranou verejného záujmu a práv zaručených zákonom a prihliada na dobré mravy. Oprávnenia niekoho iného ako účastníka konania vyplývajúce zo zabezpečenia ochrany verejného záujmu upraví zákon.

25. Podľa ust. § 367 ods. 1,2,3,4 CMP, neodkladným opatrením môže súd nariadiť, aby ten, kto má maloletého pri sebe, maloletého odovzdal do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti. O návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu. V tejto lehote súd uznesenie vyhotoví.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia je vykonateľné vyhlásením; ak sa nevyhlasuje, je vykonateľné, len čo bolo vyhotovené.

Uznesenie o nariadení neodkladného opatrenia súd môže doručiť účastníkom až pri uskutočnení jeho výkonu, ak je predpoklad, že by bol výkon rozhodnutia inak zmarený. Účastníkom, ktorí neboli prítomní pri výkone uznesenia, doručí súd uznesenie spolu so zápisnicou o priebehu výkonu dodatočne.

26. Z citovaných zákonných ustanovení vyplýva, za akých podmienok môže súd nariadiť neodkladné opatrenie, pričom zo samotného názvu vyplýva, že takéto opatrenie súdu je nevyhnutné nariadiť, že jeho nariadenie neznesie odklad, a účel neodkladného opatrenia nie je možné dosiahnuť iným spôsobom. Neodkladné opatrenie je inštitútom procesného práva, ktoré môže súd použiť, ak je potrebný nevyhnutný zásah súdu. Vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je prioritný záujem dieťaťa. Nevyhnutným predpokladom pre vyhovieť návrhu na vydanie neodkladného opatrenia je naliehavosť potreby takejto úpravy pomerov účastníkov konania. Posúdenie, či a kedy je takáto potreba daná, je ponechaná na úvahu súdu, pričom je potrebné starostlivo skúmať všetky dôsledky, ktoré by mohli nastať pre účastníka nariadením neodkladného opatrenia.

27. Takéto rozhodnutie považuje súd predovšetkým za rozhodnutie v záujme maloletého dieťaťa, aby nebol ohrozený jeho ďalší psychický a fyzický vývoj. Súd zdôrazňuje, že v konaniach o nariadenie neodkladného opatrenia má dokazovanie fakticky povahu osvedčenia, to znamená, že súd na základe dostupných dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie relevantné skutočnosti, pričom nemusí dodržiavať formalizovaný postup štandardného procesného dokazovania. Osvedčené skutočnosti následne spĺňajú atribút pravdepodobnosti a súd z nich pri rozhodovaní vychádza. Dosiahnutie náležitej miery pravdepodobnosti rozhodujúcich skutočností z hľadiska procesného a hmotného práva, legitimizuje vyhovujúci výrok, to znamená nariadenie neodkladného opatrenia. V danom prípade súd vychádzajúc z obsahu spisu dospel k záveru, že navrhovatelia ako budúci pestúni splnili podmienky pre nariadenia neodkladného opatrenia. Súd prihliadol na skutočnosť, že rodičia nezabezpečujú starostlivosť o maloleté dieťa, nezaujímajú sa a nenavštevujú maloletú od umiestnenia v Centre pre deti a rodiny. Navrhovatelia prejavili záujem zabezpečiť starostlivosť o maloleté dieťa formou nariadenia pestúnskej starostlivosti pričom predložili súdu všetky listinné dôkazy vo vzťahu k jeho nariadeniu.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice I v troch písomných vyhotoveniach.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.